

Vergaderjaar 2010–2011

25 883

Arbeidsomstandigheden

Nr. 177

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 november 2010

In verband met toezeggingen aan de vaste kamercommissie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid wil ik u middels deze brief op de hoogte brengen van de stand van zaken van de voortgang van de motie Gesthuizen en van enkele andere onderwerpen op het gebied van arbeidsomstandigheden.

Uitvoering motie Gesthuizen

Op 1 juli is door de Tweede Kamer een motie aangenomen van SP-Kamerlid Gesthuizen c.s. over een onderzoek door de Arbeidsinspectie naar werkdruk en intimidatie bij TNT (Kamerstukken II, 2009/10, 30 356, nr. 121).

In een brief die op 14 juli aan de Tweede Kamer is verstuurd (Kamerstukken II, 2009/10, 30 536, nr. 123), bent u geïnformeerd over de uitvoering van de motie: de arbodienst van TNT voert het bedoelde onderzoek uit, waarbij de Arbeidsinspectie een toetsende rol heeft ter borging van de kwaliteit.

Inmiddels is de Arbeidsinspectie betrokken geweest bij de opzet van het onderzoek. 8900 TNT-medewerkers zijn gevraagd mee te doen, de in de motie genoemde vestigingen zullen in ieder geval deel uit maken van het onderzoek.

In de brief van 14 juli is tevens gemeld dat klachten volgens de reguliere procedure, dat wil zeggen door onderzoek door de Arbeidsinspectie, worden afgehandeld. Intussen zijn klachten ingediend bij de Arbeidsinspectie zowel via de doorgestuurde lijst van «reddepostbode.nl» als rechtstreeks. Naar aanleiding hiervan heeft de Arbeidsinspectie inmiddels 11 TNT-vestigingen bezocht. Een aantal klachten over de uitbetaling in relatie tot het verrichte werk wordt meegenomen bij het onderzoek van de Arbeidsinspectie naar de naleving van de Wet minimumloon in de postsector.

Over de resultaten van de onderzoeken zal ik u conform eerdere toezegging naar verwachting nog voor het kerstreces informeren.

Bij deze brief treft u een overkoepelende rapportage aan van de toezichthouder Arbeidsinspectie (voorheen Inspectie Werk en Inkomen) op de certificerende en keurende instellingen, die door de Minister van SZW zijn aangewezen voor de afgifte van wettelijk verplichte certificaten op de terreinen van asbest en arbodiensten.

Het toezichtonderzoek heeft een aantal inzichten bevestigd, namelijk dat:

- De cki's onvoldoende voorkomen dat er een belangenverstrengeling is tussen asbestverwijderingsbedrijven en asbestinventarisatiebedrijven;
- De kwaliteit van de certificering door cki's van deskundige asbestverwijderaars tekort schiet;
- Bij de toetsing van privacyregels door arbodiensten onvoldoende recht wordt gedaan aan het maatschappelijke belang dat aan de borging van de privacy van medische gegevens wordt gehecht. De cki's treden daar in een aantal gevallen niet genoeg tegen op;
- Cki's te passief blijven in de aanpak van gecertificeerde bedrijven zoals arbodiensten en asbestverwijderingsbedrijven die zich niet aan de voorschriften houden.

In de lopende stelselherziening (zoals ook aangekondigd in een brief G&VW/GW/2010/1880 van 27 januari) van het certificatiestelsel van SZW worden ook deze tekortkomingen opgelost. Het betreft hier met name:

- Het verbieden dat asbestinventarisatiebedrijven ook asbest verwijderen of dat asbestverwijderingsbedrijven ook asbest inventariseren;
- Het verbeteren van de kwaliteit van de examinering en de certificering van deskundig asbestverwijderaars;
- Het waarborgen door de cki's van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van opleidinginstelling versus exameninstelling en examinator versus examenkandidaat op het terrein van asbestverwijdering;
- Het opnemen van een gedragsvoorschrift in de certificatieregeling arbodiensten, waardoor de cki's de naleving van de privacyregels nadrukkelijker in de controles aan de orde gaan stellen en de geconstateerde tekortkomingen zwaarder gaan wegen.

Voor de volledigheid zij opgemerkt dat de deelrapportage over arbodiensten ook reeds separaat aan uw Kamer is gezonden op 3 februari 2010 (zie Tweede Kamer, vergaderjaar 2009–2010, 25 883, nr. 162).

De bevindingen van de toezichthouder zijn inmiddels waar nodig ook doorgetrokken naar andere terreinen van het certificeren van deskundigen op arboterrein. De maatregelen ten gevolge van de rapportage dwingen cki's eerder en scherper op te treden tegen nalatige certificaathouders

Gassen in containers

Uit de verrichte controles van de Arbeidsinspectie in 2009 blijkt dat steeds meer bedrijven goed omgaan met de regels over het veilig werken met containers die mogelijk gevaarlijke stoffen bevatten. De rapportage van de uitgevoerde inspecties geeft aan dat inmiddels 33% van de in 2009 gecontroleerde bedrijven de wet- en regelgeving naleeft. Al vanaf 2002 worden inspectie- en communicatieactiviteiten uitgevoerd rondom de risico's van blootstelling aan gevaarlijke stoffen in importcontainers. De nalevingpercentages bedroegen in de jaren 2002 en 2003 respectievelijk 1,5% en 3%. In 2008 bleek dat 15% van de bedrijven voldoende de wet naleefde.

De Arbeidsinspectie constateert in haar rapport dat bedrijven – in tegenstelling tot enkele jaren geleden – de regels nu wel kennen maar het nog altijd lastig vinden die te vertalen naar hun eigen situatie. Verdere verbeteringen worden verwacht mede als gevolg van afspraken tussen

bedrijfsleven en vakbonden in het gezamenlijke opgezette Platform Gassen in Containers.

Hoewel steeds meer bedrijven veilig werken met gevaarlijke stoffen in containers, zijn in 2010 opnieuw inspecties uitgevoerd en ook in 2011 zal dit het geval zijn. De inspectierapportage over 2009 is te vinden op de website www.arbeidsinspectie.nl.

Evaluatie Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB)

Bij deze informeer ik u tevens over de resultaten van een evaluatieonderzoek naar de activiteiten rondom monitoring, signalering en kennisverspreiding van beroepsziekten, in het bijzonder van het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB). Het NCvB is op grond van de Arbowet aangewezen als instituut waar arbodiensten en bedrijfsartsen beroepsziekten moeten melden. In de aanwijzingsbeschikking 2008–2011 aan het NCvB is geregeld dat evaluatie diende plaats te vinden. Het evaluatieonderzoek geeft inzicht in de activiteiten van de belangrijkste partijen en in het institutionele kader voor de monitoring, signalering en kennisverspreiding van beroepsziekten in Nederland.

Enkele belangrijke conclusies uit het evaluatieonderzoek zijn:

- Het NCvB speelt een belangrijke rol in de monitoring, signalering en kennisverspreiding van beroepsziekten en levert een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van het inzicht in beroepsziekten. Het NCvB zou wel meer kunnen inspelen op de specifieke behoeften van belanghebbenden. Ook is er nog steeds sprake van een onderregistratie van beroepsziekten door o.a. het achterblijven van meldingen door bedrijfsartsen.
- Lessen uit het buitenland laten zien dat samenwerking met de curatieve zorg, het versterken van diagnostische criteria en richtlijnontwikkeling van belang zijn voor het effectief melden van beroepsziekten.

SZW gebruikt de uitkomsten van het onderzoek om samen met het NCvB de kernactiviteiten voor de komende jaren opnieuw vast te stellen en te prioriteren. Een instituut als het NCvB blijft noodzakelijk voor het leveren van inzicht in spreiding en vóórkomen van beroepsziekten en het bevorderen van herkenning van beroepsziekten.

Subsidieregeling implementatie getoetste arbocatalogi en dekkingsgraad arbocatalogi

De subsidieregeling die plannen van aanpak om de arbocatalogi te implementeren in branches en bedrijven subsidieert, is opengesteld op 1 juni en zou aflopen op 15 september. Omdat er op dat tijdstip nog financiële ruimte was, is de regeling een maand langer opengesteld. De regeling is bedoeld voor branches waar reeds een arbocatalogus is opgesteld. Echter ook indien er alsnog een arbocatalogus wordt opgesteld, kan men zowel een bedrag ontvangen voor het opstellen als voor het implementeren van de catalogus (2 x € 10 000,-).

Op 1 november 2010 is in 141 branches een arbocatalogus voorhanden. Hiervan is door 90 branches een subsidieverzoek ingediend voor de Subsidieregeling implementatie getoetste arbocatalogi. De dekkingsgraad (het percentage werknemers dat onder de werking van een arbocatalogus valt) is inmiddels 50.8%.

De Commissie Begeleiding Arbocatalogi van de Stichting van de Arbeid verricht momenteel een evaluatie naar de effectiviteit van haar werkzaamheden. In het kader van de evaluatie van de Arbowet 2007 zal SZW eveneens het instrument arbocatalogi bekijken. Dit is ook het moment om te kijken of aanvullende maatregelen nodig zijn.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
P. de Krom